

ב"ה
רעיונות מקוריים לדרשות שבועיות לשלוחים
שמיני
לפעמים "לשתות" זה מצוה

יצא לאור בתאריך:
י"א ניסן תשס"ט

פרשה:
שמיני

כותרת:
לפעמים "לשתות" זה מצוה

רעיונות מקוריים לדרשות שבועיות לשלוחים

שמיני

לפעמים "לשתות" זה מצוה

פרשת שמיני

לפעמים "לשתות" זה מצוה

לאחרונה ביקר בבית חב"ד ניצול השואה הצעיר ביותר מ'רשימת שינדלר'. בהרצאתו הוא סיפר שבסוף המלחמה, לפני שאוסקר שינדלר עזב את המפעל הוא הורה שיעניקו לכל עובד בקבוק וודקה. הוא הוסיף שלא עלה בדעתו לשתות את זה, אלא היה זה מצרך חשוב וחיוני שעשו בו שימוש כדי לקבל דברי אוכל בסיסיים שהיו חשובים מאד בעת ההיא.

בכלל יהודים נמנעים מ"לשתות". יהודים אוהבים לאכול, אבל לשתות זהו עסק של גוי. השבוע אנו קוראים בפרשה על חנוכת המשכן. אחרי חצי שנה של הכנות שבו בנו את המשכן לכל פרטיו – ערכו סוף סוף את "חנוכת המשכן" והשמחה היתה מושלמת. ואז אנו קוראים בתורה על אסון נורא: שני בני אהרן, נדב ואביהו, לקחו איש מחתנתו נכנסו לקודש הקודשים והקטירו קטורת ומיד אירע האסון ל"ע.

מה קרה שם, מה פתאום הם הקריבו "אש זרה אשר לא צוה אותם"?

אומר רש"י "רבי ישמעאל אומר שתויי יין נכנסו למקדש" (ויקרא ט, ב). פשוט היתה מסיבה גדולה לכבוד חנוכת הבית והם אמרו כמה פעמים "לחיים" ואח"כ הוסיפו עוד כהנה וכהנה, ואז הם נכנסו להתלהבות של אהבת ה' והחליטו שהם מעוניינים להיות קרובים יותר אליו, העיזו ונכנסו לפני ולפנים. כלומר, הכל אירע בגלל אמירת לחיים יתר על המידה...

סיפור דומה אנו מוצאים בתלמוד והוא קשור לפורים. הגמרא מספרת שפעם רבה ורב זירא ישבו יחד לסעודת פורים, והם שתו ואמרו לחיים, עוד אחד ועוד אחד, עד שהם נכנסו

רעיונות מקוריים לדרשות שבועיות לשלוחים שמיני לפעמים "לשתות" זה מצוה

ל"טראנס" רוחני. כתוצאה מכך רב זירא מת. למחרת כשרבה התאושש והתפכח מיינו נזכר בכל מה שאירע ובכל מה שהוא עולל לרב זירא – הוא התפלל עליו והחיה אותו.

לשנה הבאה הזמין רבה שוב את רב זירא להצטרף אליו לסעודת פורים, והפעם רב זירא סירב באומרו לא בכל יום מתרחש נס. (מגילה ז. לקו"ש ל"א ע' 177 ואילך)

רואים אנו כי שתיה מוגזמת של אלכוהול עשויה להביא לתוצאות חמורות ביותר, כמו מיתת שני בני אהרן או הסתלקותו של רב זירא.

ובכלל אין צורך בראיות לכך ששתיה זה דבר חמור. כולנו יודעים ומבינים את זה וזה מובן מאליו.

בכל זאת ביהדות ישנם שני ימים בשנה שבהם אנו שותים לשכרה; בפורים אנו 'חייבים להשתכר', "חייב אדם לבסומי בפוריא", ובשמחת תורה אנו "נוהגים" לשתות. לכאורה אם משקה הוא "דבר מאוס" מדוע פעמיים בשנה מתירים אותו ואפילו מצווים עלינו לשתות משקאות חריפים?

כולנו מכירים את מאמר חז"ל "נכנס יין יצא סוד", (עירובין ס"ה) כשאדם שותה הוא מגלה דברים כמוסים וסודיים שביום רגיל הוא נמנע מלדבר עליהם. לפעמים מדובר בדברים כאלה שהוא עצמו לא ידע שהם קיימים.

בכל יהודי יש "סוד". זהו הסוד של הנשמה – נקודת היהדות שמקננת בתוך כל אחד ואחד מישראל ואפילו בקרבו של היהודי הרחוק ביותר. נקודת היהדות הזאת שבסופו של דבר תחזיר אותו לדרך הישרה והסלולה של היהדות ולא תניח לו לשכוח את צור מחצבתו.

הבעיה היא שזה "סוד", סוד כזה שיהודים רבים בעצמם לא יודעים על קיומו, ועל זה נאמר "ליבא לפומא לא גליא". הסוד הזה מכוסה תדיר באבק של חיי היום-יום. אדם מעצם טבעו

רעיונות מקוריים לדרשות שבועיות לשלוחים שמיני לפעמים "לשתות" זה מצוה

רוצה בדברים גשמיים וחומריים המעלימים על נקודת היהדות. ומלבד זאת, הסוד הזה מכוסה גם בהעלם והסתר של שכל האדם. הוא מתבייש לעשות מצוה פלונית משום שהוא חושש שיגידו שלפתע הוא נהיה דתי, הוא מתבייש מ"השוויגער" שלו, מבני משפחתו, מידידיו וממכיריו וכו'.

לכן אומרים "לחיים" ושותים, כדי להסיר ולהוריד את כל המגבלות החיצוניות שמגבילות את האדם ואז בוקע ומתגלה ה"סוד" האמיתית, היהודי שאינו רוצה להיות נפרד מהקב"ה והוא מעוניין להתקרב אליו.

לכן פעמיים בשנה, בפורים ובשמח"ת, בכל ששה חודשים בערך, נוהגים בעם ישראל לשתות ולהשתכר ולצאת מהכלים ומהמגבלות כדי לגלות את ה"סוד" ולהתחבר אל האני האמיתי הכמוס בלבו של כל יהודי, לגלות לעצמו מיהו באמת, וזה יתן לו כוח בחייו היומיומיים להתגבר ולהתעלות מעל מגבלותיו וביישנותו.

אבל גם אז יש לעשות את זה מתוך שליטה מלאה.

א. יהודי לא שותה לבדו, אלא דווקא ביחד עם יהודים נוספים שיושבים מסביב לשולחן.

ב. עושים את זה בזמן מוגדר מאוד דוקא, בפורים ובשמח"ת, שזהו זמן של שמחה של מצוה, ולא כל אחד שותה מתי שבא לו.

ג. אבל יש עוד תנאי עיקרי ומשמעותי בנוסף לכל זה: מובא במדרש שאחד הטעמים למה שקרה עם בני אהרן זה בגלל ש"לא היה להם נשים" (מדרש רבה ויקרא כ, טו).

המדרש אומר ששני בני אהרן היו בחורים יפים שלא היו כמותם בישראל, "והרבה נשים היו יושבות עגונות וממתיןות להם" אבל הם הרגישו ששום שידוך לא מספיק טוב עבורם.

רעיונות מקוריים לדרשות שבועיות לשלוחים שמיני לפעמים "לשתות" זה מצוה

וזאת היתה הבעיה. מדוע? מובא בחז"ל "יין קשה פחד מפיגו" (לקו"ש ל"א ע' 182 בהערה) בשעה שאדם הוא שיכור מיין ולפתע נופלת עליו אימה ופחד – הוא מתפכח מיינו ומתאושש מהר מאד משכרותו בזמן קצר ביותר. כל אחד מאתנו שהוא נשוי ב"ה יודע שברגע שהוא חושב על זה שאשתו תראה אותו שיכור ומה תהיה התגובה שלה להתנהגותו – הוא מיד מתאושש... ולכן גם מלכתחילה הוא לא הולך רחוק מידי ...

נדב ואביהו לא היו להם נשים, ולכן לא היתה להם את תחושת האחריות והפחד שיש לכל אדם נשוי ולפיכך הם נסחפו להתלהבות רוחנית גדולה עד לכלות הנפש. וכמו שאנו מוצאים לגבי ארבעה שנכנסו לפרדס שבן עזאי שעליו נאמר "הציץ ונפגע" לא היה נשוי (חגיגה יד, יבמות סג).

אבל לאנשים נשואים שמפחדים מנשותיהם כל ימות השנה, מן הראוי שיאמרו לפעמים "לחיים" בבחינת "ישתה וישכח רישו" (משלי לא).